Karttakysely ja hetket suunnittelijana

Yhteenveto vision ja kaavaluonnoksen välissä käydystä kaupunkilaiskeskustelusta lokakuu 2013–lokakuu 2014

25.11.2014
Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto
Maija Mattila, Marja Lintula, Heikki Mäntymäki

Kaupunkikaava syntyy vuoropuhelussa kaupunkilaisten kanssa

Helsinki laatii uutta yleiskaavaa, jota kutsutaan myös kaupunkikaavaksi. Yleiskaava ei käsitteenä ole kaikille tuttu, mutta sen vaikutukset ovat merkittävät. Se määrittelee kaupungin kehityksen suuntaviivoja pitkälle tulevaisuuteen. Yleiskaavan ratkaisut vaikuttavat jokaisen kaupunkilaisen elämään.

Helsingissä yleiskaavan tärkeä tehtävä on vastata kaupungin kasvun asettamaan haasteeseen. Yleiskaavan laadinnassa käytettävän väestöprojektion mukaan vuonna 2050 kaupungin asukasmäärä on noin 860 000. Helsinki olisi siis neljännesmiljoona asukasta nykyistä suurempi.

Kasvu halutaan kuitenkin mahdollistaa arvokkaat viheralueet säästäen ja tukeutuen toimivaan joukkoliikenteeseen. Pyrkimyksenä on luoda edellytykset raideliikenteen verkostokaupungille. Lisäksi tavoitellaan kantakaupunkityyppisen rakentamisen lisäämistä sekä haetaan edellytyksiä ottaa moottoritiemäisten alueiden varret nykyistä tehokkaampaan käyttöön.

On tärkeää, että näin merkittävää ja vaikutuksiltaan monitahoista suunnitelmaa laaditaan tiiviissä vuoropuhelussa kaupunkilaisten kanssa. Kun Helsingin uuden yleiskaavan vuorovaikutusta ja viestintää ryhdyttiin suunnittelemaan, otettiin johtoajatukseksi se, että on tärkeää aktivoida keskustelua kaupungin tulevaisuudesta.

Halusimme innostaa kaupunkilaisia ajattelemaan tulevaisuuden Helsinkiä ja sitä minkälaista kaupunkia kohti olemme menossa. Yleiskaava on väline viedä näitä ajatuksia eteenpäin.

Halusimme herättää kiinnostusta, kertoa asioista ymmärrettävästi, rohkaista keskusteluun ja jopa saada helsinkiläiset innostumaan. Kaupunkilaiset ovat tässä työssä myös ylivoimainen tietolähde, sillä meiltä kaikilta prosessiin osallistuneilta saadut ideat, toiveet ja ajatukset ovat suunnittelutyössä arvokkaita. Onnistuessaan vuorovaikutus myös synnyttää uusia ajatuksia, lisää luottamusta ja ohjaa suunnittelua oleellisten asioiden äärelle. Hyvä vuoropuhelu on myös erinomainen tapa testata ajatuksia. Miten muutoin tietäisimme olemmeko oikeilla jäljillä?

Tässä raportissa kerrotaan miten Helsingin yleiskaavaprosessin viestintää ja vuorovaikutusta on toteutettu hankkeen alusta yleiskaavan luonnosvaiheeseen saakka. Prosessi on siis vielä kesken, mutta nyt kun yleiskaavan luonnos on julkistettu, on hyvä aika koota yhteen se mitä tähän mennessä on tehty.

Kiitos kaikille yhteiseen prosessiin osallistuneille kiinnostavista keskusteluista ja hyvistä ideoista!

Heikki Mäntymäki, viestintäpäällikkö

2012
2013
2014
2015
2016
ALOITUS
VISIO
LUONNOS
EHDOTUS
Kaupunkisuunnittelulautakunta
MARRASKUU 2012
LOKAKUU 2013
MARRASKUU 2014
Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto
1. viranomais-neuvottelu
2. viranomais-neuvottelu
Aloituspaja Laiturilla
RuutiExpo nuorille
7 teema-seminaaria Laiturilla
Yleiskaava-kahvit
Helsinki 2050 karttakysely
RuutiExpo nuorille
#Stadifotona valokuvaus-kilpailu
Luento Vancouverista Brent Toderian
Kaupunki-suunnittelu-messut
4 Hetki suunnittelijana työpajaa Laiturilla
Luento Tukholmasta Niklas Svensson
Hetki suunnittelijana näyttely
Hackathon Laiturilla
Kaupunki-suunnittelu Safari nuorille
4 työpajaa Laiturilla ja 7 lukioissa
#Stadifotona näyttely
www.yleiskaava.fi

Keskustelu visiosta 2012-2013

Yleiskaavaprosessi käynnistyi lokakuussa 2012 kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksyttyä yleiskaavan lähtökohdat suunnittelun pohjaksi.

Aloituspamauksessa marraskuussa 2012 kaavoituksen lähtökohdat esiteltiin kaupunkilaisille. Esitysten punaisena lankana oli pohdinta siitä, miten Helsinki kasvaa niin, että se on hyvä kaupunki kaiken-laisille kaupunkilaisille.

Ruutiexpossa lokakuussa 2012 nuoret lähettivät yleiskaavoittajille videoterveisiä heille tärkeistä asioista Helsingissä.

Teemaseminaareissa tammi–huhtikuussa 2013 keskusteltiin asiantuntijoiden esityksien pohjalta yleiskaavatyön keskeisistä teemoista seitsemästä eri näkökulmasta: kasvu, asuminen, liikenne, virkistys- ja kaupunkikulttuuri, elinkeinot ja kilpailukyky, ilmastonmuutos sekä palvelut.

Kaupunkisuunnittelumessut huhtikuussa 2013 päättivät teemaseminaarien sarjan. Messuilla oli yleiskaavaan liittyviä näyttelyitä, esityksiä ja keskusteluita ja koko viikon ajan yleiskaavoittajia paikalla valmiina keskusteluun.

Yleiskaavakahveilla toukokuussa 2013 oli mahdollisuus evästää yleiskaavoittajia visiokarttojen viimeistelyssä. Seinillä oli kommentoitavana kaikki seitsemän visiokarttaa, jotka esiteltiin lautakunnalle vuoden 2013 lopussa.

Huippuluennot Vancouverin ja Tukholman urbanismin edistämisestä keräsivät Laiturin täyteen kiinnostuneita. Helsinki&Vancouver learning from each other -luento videoitiin ja sitä on katsottu YouTubessa lähes kaksituhatta kertaa.

Kaiken kaikkiaan 12 yleiskaavatapahtumassa oli noin 1 200 osallistujaa.

Yleiskaavan blogissa kerrottiin tapahtumien kuulumiset, avattiin teemat keskustelulle ja seurattiin visioaineistojen syntyä. Eniten keskusteltiin liikenteestä ja viheralueista. Debattia käytiin muun muassa kaupunkiluonnon tulevaisuudesta ja siitä, mitä urbanismi tarkoittaa Helsingissä. Lähiluonnon supistumisesta oltiin huolissaan: kasvaako kaupunki viheralueille? Toisaalta ihmeteltiin, miksi keskustamainen alue ei ole kasvanut vuosikymmeniin. Keskustelussa ehdotettiin uusia asuinrakentamisen paikkoja sekä pikaratikka-, metro- ja liikenneyhteyksiä. Yhteensä 80 blogijutulla oli noin 14 000 lukijaa ja ne poikivat 330 kommenttia. www.yleiskaava.fi

Lue lisää: Yleiskaavan alkumetrit kaupunkilaisten kanssa – Yhteenveto visiovaiheen keskustelusta marraskuu 2012-syyskuu 2013

Kohti kaavaluonnosta 2013-2014

Visiovaiheen jälkeen alkoi yleiskaavaluonnoksen valmistelu. Vuorovaikutuksen tavoitteena oli saada suunnitteluun mukaan kaupunkilaisten näkemyksiä ja ideoita.

Helsinki 2050 -karttakyselyllä marras–joulukuussa 2013 kartoitettiin mahdollisimman monen kaupunkilaisen näkemyksiä yleiskaavan pohjaksi. Aineisto julkaistiin avoimena datana ja Hackathonissa kilpailtiin sovelluksesta tai visualisoinnista, joka tarjoaa kiinnostavimman uuden näkökulman aineistoon.

Hetki suunnittelijana -työpajoissa helmi–maaliskuussa 2014 suunniteltiin, millainen Helsinki on vuonna 2050. Tavoitteena oli saada helsinkiläisiltä hyviä ideoita mukaan suunnitteluun. Pajojen tulokset julkaistiin blogissa, missä niihin on tutustunut lähemmäs kaksituhatta kaupunkilaista.

Kaupunkisuunnittelun Safareilla tammi–huhtikuussa 2014 haluttiin selvittää, mitä mieltä nuoret ovat Helsingin tulevaisuudesta ja yleiskaavoittajien visioista. Mukana oli 167 oppilasta 7 lukiosta.

Nuorten vaikuttamistapahtuma RuutiExpon marraskuun 2013 kaavoituskilpailussa suunniteltiin koko Helsinki valmiiksi. Lisäksi muovailtiin ideoita rantojen käyttöön.

#stadifotona-valokuvauskilpailun aiheena joulukuusta 2013 helmikuuhun 2014 oli tulevaisuuden Helsinki. Kilpailuun lähetettiin Instagramissa lähes 200 valokuvaa.

Kohti kaavaluonnosta blogissa ja somessa

Luonnosta edeltävässä vaiheessa yleiskaavan blogissa taustoitettiin Hetki suunnittelijana -työpajoja ja karttakyselyä, julkaistiin niiden tulokset ja kutsuttiin keskusteluun.

Somessa aiheita jaettiin Helsinki suunnittelee -profiilin alla Twitterissä ja Facebookissa. Teemat jatkoivat elämäänsä myös muilla foorumeilla, esimerkiksi Lisää kaupunkia Helsinkiin -ryhmän keskusteluissa.

Yli 1500 kaupunkilaista seurasi yleiskaavan kuulumisia uutiskirjeen kautta. YouTube-videoilla avattiin vision ajatuksia, kiteytettiin asukaspalautetta ja jaettiin karttakyselyn tulosten julkistamistilaisuus.

Yleiskaava.fi lukuina syyskuuhun 2014 mennessä

- yli 50 000 kävijää
- yli 160 blogijuttua
- lähes 1000 kommenttia

Blogin viisi puhutuinta

1. Yleiskaavan visio vie kohti tiivistä kaupunkia, 113 kommenttia ja yli 5000 lukijaa
2. Kaupunkilaiset löysivät Helsingistä tuhansia rakentamispaikkoja, 74 kommenttia, yli 3600 lukijaa
3. Helsinki kasvaa nyt naapureitaan nopeammin, 50 kommenttia
4. Millainen Helsinki olisi ilman moottoriteitä? 44 kommenttia
5. Miten rakentaminen ja virkistysalueet sovitetaan yhteen? 44 kommenttia

Yleiskaava.fi

Helsinki 2050 - Visio kasvavalle kaupungille
tekijä: Helsinki suunnittelee
1 241 näyttökertaa 9 kuukautta sitten

Yleiskaava - Asukaspalaute
tekijä: Helsinki suunnittelee
375 näyttökertaa 11 kuukautta sitten

Helsinki & Vancouver learning from each other!
tekijä: Helsinki suunnittelee
1 928 näyttökertaa 1 vuosi sitten

Kaupunki ei ole valmis
tekijä: Helsinki suunnittelee
455 näyttökertaa 1 vuosi sitten

Ruuti Expo 2012
tekijä: Helsinki suunnittelee
154 näyttökertaa 1 vuosi sitten

Tykkää · Kommentoi · Jaa

Helsinki suunnittelee
7. maaliskuuta

Kaupunkilaisten näkemykset kantakaupungin tulevaisuudesta (7 kuvaa)
Yleiskaavan Hetki suunnittelijana -työpajan 26.2.2014 tulokset. Lisätietoa: http://www.yleiskaava.fi/2014/kantakaupunki-tyopajan-tulokset/ — paikassa Laituri.

Tykkää · Kommentoi · Jaa

Lauttasaaren Yrittäjät, Matias Johansson ja Kirsi Elo tykkäävät tästä.

Teemu von Boehm #==> Kaupunkilaisten näkemykset kantakaupungin tulevaisuudesta / Merellinen elävä Helsinki
https://www.facebook.com/photo.php?fbid=661154550588306&set=a.446204755416621.93977.100000813020667&type=3&theater
13. maaliskuuta kello 14:02 · Muokattu

Helsinki suunnittelee
6. maaliskuuta

Helsingin pohjoiset, koilliset je keskiset alueet olivat asukkaiden käsittelyssä 5. maaliskuuta työpajassa. Jälleen syntyi laadukkaita tuloksia, siitä kiitos ryhmille! Mukana olivat suunnitelmat nimillä "Varikko vaihtoon, Taivari tallella",... Näytä lisää

Hetki suunnittelijana -työpaja: keskinen ja pohjoinen Helsinki

Hel<3Dev & kaupunkisuunnitteluvirasto Hackathon
15. maaliskuuta 2014 kello 10:00 aikavyöhykkeellä UTC+02
Laituri paikkakunnalla Helsinki, Finland
15 henkilöä aikoo osallistua

Tykkää · Kommentoi · Jaa

Helsinki suunnittelee jakoi linkin.
7. maaliskuuta

Nuorten kaupunkisuunnittelusafarit jatkuvat vielä tänä viikonloppuna. Helmikuun puolella safarilaiset jalkautuivat tihkusateiseen Pakilaan. Tulevaisuuden toiveiksi nousivat ekologisuus ja yhteisöllisyys.

Yhteisöllisyys ja ekologisuus puhuttivat nuoria Safarilla - Helsingin Yleiskaava
www.yleiskaava.fi

Kaupunkisuunnittelun toisessa Safari-työpajassa 21.-22.2.2014 nuoret toivoivat lisää paikkoja spontaaneille kohtaamisille. Teema näkyi myös Pakilan tulevaisuuden visioissa.

Tykkää · Kommentoi · Jaa

Anne Gustafsson tykkää tästä.

Helsinki suunnittelee jakoi linkin.
6. maaliskuuta

Yleiskaavan neljäs ja viimeinen Hetki suunnittelijana -työpaja käynnissä Laiturilla. Tänään visioidaan Länsi-Helsingin tulevaisuutta. Työpajojen tulokset esitellään lähiaikoina yleiskaavan verkkosivuilla www.yleiskaava.fi. Kiitos kaikille osallistujille!

#yleiskaava

Forum Virium @ForumVirium · Feb 15
RT @villemeloni: Maailmanluokan #avoindata avaus Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastolta! hri.fi/fi/data/helsin... #**yleiskaava** #Helsinki2050
Expand · Reply · Retweeted · Favorite · More

Followed by Sori oon toimittaja and 2 others
Atte Mantila @Attetapani · Feb 11
Helsingin #**yleiskaava**-kysely, tarpeet uusille reittiyhteyksille. Vasemmalla autoliikenne, oikealla #joukkoliikenne. pic.twitter.com/PXhh4fvgV2
View photo · Reply · Retweet · Favorite · More

Retweeted by Kaisa Schmidt-Thomé and 1 other
Samuli Laita @laitasa · Feb 11
#Kaupunkibulevardi :t saavat asukkailta kannatusta @ksvhelsinki :n #pehmogis -kyselyssä #**yleiskaava** #urbaani hs.fi/kaupunki/a1392...
from Espoo, Uusimaa · Reply · Retweet · Favorite · More

Atte Mantila @Attetapani · Feb 10
Karttakyselyn tulokset julki: yleiskaava.fi/2014/kaupunkil... #helsinki #**yleiskaava**
Expand · Reply · Retweet · Favorite · More

Followed by Kallion Kirjasto and 1 other
Kirsti Tuominen @kirstuom · Feb 5
yleiskaava.fi Löytyy mm visio vuodelle 2050. Menossa oikeaan suuntaan? #Helsinki #elinkeinopäivä #**yleiskaava**
Expand · Reply · Retweet · Favorite · More

Retweeted by Pekka Sauri
Laituri @LaituriHelsinki · Jan 31
#stadifotona #kisa on käynnissä! Katso tähän mennessä lähetettyjä kuvia: ksv.hel.fi/stadifotona/ #valokuvaus #Helsinki #**yleiskaava** #nuoret
Expand · Reply · Retweet · Favorite · More

Helsinkisuunnittelee @ksvhelsinki · Jan 30
Yleiskaavan karttakyselyn tuloksia esitellään Laiturilla 10. helmikuuta. Tervetuloa! yleiskaava.fi/2014/tervetulo... #Helsinki #**yleiskaava**
Expand · Reply · Delete · Favorite · More

Retweeted by VVO-yhtymä Oyj and 2 others
Helsinkisuunnittelee @ksvhelsinki · Jan 30
Tule suunnittelemaan, millainen sinun kaupunginosasi on vuonna 2050! yleiskaava.fi/2014/tule-suun... #Helsinki #**yleiskaava**
Expand · Reply · Delete · Favorite · More

Yleiskaavasta twiitattua

#Helsinki #yleiskaava n taustaselvitykset tulivat julki. Maailman kiinnostavin tylsin asia.
@teppomoisio·Oct 8 2013

Miksi "#Helsinki Master Plan" kuulostaa 1000 kertaa coolimmalta kuin "#yleiskaava"!?? #mestarisuunnitelma
@grekulanssi·Oct 25 2013

Olen selkeesti etevä kaupungin suunnittelija, ku voitin ihan palkinnon! Tiimin nimi oli North Side Gang! #yleiskaava
@InaMikkola·Nov 8 2013

Helsingin #yleiskaava-kyselyyn tuli yli 33 000 merkintää, mukaanlukien myös minun merkinnät (toivottavasti)!
@Attetapani·Dec 20 2013

Maailmanluokan #avoindata avaus Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastolta! #yleiskaava #Helsinki2050
@ForumVirium·Feb 15 2014

Tukholma aina edellä #Helsinki:ä, myös yhdyskuntarakenteen tiivistämisen kanssa. Onneksi uusi #yleiskaava on tulossa
@owkoste·Jun 12 2014

Helsinki 2050 -karttakysely

Helsinki 2050 -karttakyselyssä 4.11.2013–9.12.2013 vastaajia pyydettiin merkitsemään kartalle esimerkiksi paikkoja, minne voi rakentaa asuntoja, missä on ainutlaatuista kaupunkiluontoa, missä kaupunkitila kaipaa kohentamista tai minne tarvitaan parempia kulkuyhteyksiä. Kartalle tehtiin noin 33 000 merkintää! Vastaajia oli noin 4 700. Kyselyn toteutti Mapita Oy.

Karttakyselyn merkinnät kadunvarresta, joka kaipaa rakentamista.

Avoin data ja Hackathon

Helsinki 2050 -kyselyn karttakyselyn aineisto julkaistiin avoimena datana, jotta kuka tahansa pääsee analysoimaan aineistoa.

Maaliskuussa 2012 järjestettiin avoimen datan aineistoa hyödyntävä Hackathon yhdessä **Helsinki <3 Developers** -kehittäjäyhteisön kanssa. Hackathonissa piti yhden päivän aikana tehdä sovellus tai visualisointi, joka tarjoaa kiinnostavan uuden näkökulman kyselyn aineistoon ja hahmottaa, millainen Helsinki voi kaupunkilaisten mielestä olla vuonna 2050.

Kilpailun voitti Kenen kaupunki -sovellus, jossa yleiskaavan karttakyselyn vastauksia voi tarkastella tiiviinä infopakettina kaupunginosittain. Sovelluksen avulla näkee, minne esimerkiksi kalliolaiset tai pakilalaiset haluaisivat uutta rakentamista tai mitkä paikat ovat heidän mielestään kaikkein ankeimpia.

Lue lisää yleiskaavan blogeista:
www.yleiskaava.fi/tag/karttakysely/
www.yleiskaava.fi/tag/avoin-data/

Kilpailun ulkopuolella kehitettiin Mistä Helsingin kaupunginosissa puhutaan? -visualisointi. Se tiivistää karttakyselyn merkintöihin liittyvät 13 000 kommenttia kaupunginosittain sanapilviin, joissa eniten esiintynyt sana näkyy isoimmalla. Sanapilvistä voi vertailla eri kaupunginosien eroja tai arvata mistä kaupunginosasta on kysymys.

Hetki suunnittelijana -pajat

Helmi–maaliskuussa 2013 järjestetyissä Hetki suunnittelijana -työpajoissa suunniteltiin, millainen Helsinki on vuonna 2050. Neljään pajaan osallistui 250 kaupunkilaista, jotka tekivät yhteensä 27 suunnitelmaa. Helsingin tulevaisuuden suunnitteluun käytettiin siis kaikkiaan 750 työtuntia!

Jokaisella ryhmällä oli käytössä oma yleiskaavoittaja sekä Helsinki 2050 -kyselyn tulokset, joista saattoi poimia parhaat ideat suunnitelmaan.

Työpajoissa etsittiin parhaita paikkoja uudelle rakentamiselle, keksittiin villejä ratkaisuja liikenteeseen sekä mietittiin, missä ovat puistot ja viheralueet tulevaisuuden Helsingissä.

Suunnitelmat olivat esillä näyttelyssä Laiturilla. Ne löytyvät myös yleiskaavan blogista:
www.yleiskaava.fi/2014/pajojen-tulokset-esilla-laiturilla/

Työpajojen päätteeksi kerätyn palautteen mukaan

- Osallistujilla oli jo pajaan saapuessaan paljon tavoitteita ja näkemyksiä mm. täydennysrakentamisesta ja liikenteestä. Pajoihin oli valmistauduttu ”omalla agendalla”
- Ryhmistä löytyi valmiutta heittäytyä luovaan ideointiin
- Osallistujat olivat huolissaan siitä, miten kaupunkilaisten näkökannat lopulta huomioidaan
- Vastaavia tilaisuuksia tulisi ehdottomasti järjestää lisää

Nuorten Helsinki

Nuoret ovat yleiskaavan kannalta erityisen kiinnostava ryhmä, sillä tämän päivän 14–19-vuotiaat ovat 50–55-vuotiaita vuonna 2050. Eli he kasvavat aikuisuuteen samalla kun yleiskaavan ratkaisuja toteutetaan. Siksi on tärkeä tietää esimerkiksi missä ja miten he haluavat asua, liikkua ja tehdä töitä.

RuutiExpossa marraskuussa 2013 järjestettiin kaavoituskilpailu yhdessä World Student Capital -verkoston kanssa. Tehtävänä oli sijoittaa kilpailualueelle 50 000 uutta asukasta, parantaa liikennettä ja ehdottaa yksi uusi kaupunkikuvallinen idea. Helsinki suunniteltiin neljässä osassa, joten joukkueita oli neljä. Jokaisessa joukkueessa oli yksi kaupunginvaltuuston jäsen, yksi kaupunkisuunnitteluviraston edustaja, yksi alle 18-vuotias ruutilainen sekä yksi korkeakouluopiskelija WSC-verkostosta.

RuutiExpossa oli lisäksi mahdollista lähettää muovaillen terveiset Helsingin rantojen suunnitteluun.

Kaupunkisuunnittelun Safareilla alkuvuonna 2014 selvitettiin, mitä mieltä nuoret ovat Helsingin tulevaisuudesta ja yleiskaavoittajien visioista. Safareihin osallistui 7 lukiosta 167 oppilasta, joista 33 osallistui myös neljään viikonlopputyöpajaan Laiturilla.

Viikonlopputyöpajoissa syvennettiin lukiokierroksella esiin nousseita kaupunkisuunnittelun haasteita, toiveita ja unelmia sekä paneuduttiin yleiskaavallisiin kysymyksiin tutustumalla konkreettisiin, yleiskaavan kannalta kiinnostaviin kohteisiin: Siilitiellä pohdittiin metroaseman ympäristöjä, Pakilassa omakotiasumista, Mäkeläntien varrella kaupunkibulevardi-ideaa ja Malmilla asemanseutujen kehittämistä.

Kaupunkisuunnittelun Safarit toteutettiin yhdessä Avanto Helsingin kanssa.

Lue lisää:
http://www.yleiskaava.fi/yleiskaava/nuorille/

Nuorten Helsinki –raportti:
http://www.hel.fi/hel2/ksv/julkaisut/esitteet/esite_2014-4.pdf

#stadifotona-valokuvauskilpailu

#stadifotona-valokuvauskilpailu oli käynnissä joulukuusta 2013 helmikuuhun 2014. Aiheena oli tulevaisuuden Helsinki. Kisaan saatiin Instagramissa lähes 200 kuvaa. Kilpailun voitti Sami Lievonen, jonka kuvassa Aurinkolahdesta modernit hienot talot seisovat sovussa ”koskemattoman” metsän vierellä. ”Myös koskematonta luontoa pitäisi löytyä jostain päin Helsinkiä”, kirjoitti Lievonen kuvastaan. Toiseksi sijoittui Henrik Saarinen, kolmanneksi Erik Bisi.

Kuvat: Sami Lievonen yllä, Henrik Saarinen oikealla yllä, Erik Bisi oikealla alla.

Helsinki 2050 -karttakyselyn vastaukset

”Mieluusti olisin kommentoinut monestakin asiasta, mutta tämä kyseinen kysely ei ole tavoittanut kaikkia. Samaa on sanonut moni samalla alueella asuva, joiden kanssa olen keskustellut tästä kyselystä. Tiedotus ja tiedonjako ei ole tasapuolista kaikille kaupunkilaisille.”

Syntyperäinen stadilainen

”33 000 karttapaikannuksen kerääminen asukkailta osallistuvalla GIS-menetelmällä taitaa olla epävirallinen maailmanennätys.”

Maarit Kahila, Mapitan kehitysjohtaja

"Meille oli iloinen yllätys, että saimme näin suuren määrän karttamerkintöjä ja niihin liittyviä asiantuntevia kommentteja. Meillä on nyt käytössämme ainutlaatuisen arvokasta suoraan kaupunkilaisilta kerättyä aineistoa."

Heikki Mäntymäki, kaupunkisuunnitteluviraston viestintäpäällikkö

Kaupunkilaiset löysivät Helsingistä tuhansia rakentamispaikkoja

Helsinki 2050 -kyselyssä kartalle merkittiin eniten paikkoja asuinrakentamiselle, kaikkiaan noin 8 900 paikannusta. Runsaasti merkintöjä keräsivät jo suunnitteilla tai rakenteilla olevat alueet, kuten Jätkäsaari, Hernesaari, Kalasatama ja Pasila. Asumista ehdotettiin myös nykyisin muussa käytössä oleville alueille, esimerkiksi Santahaminaan, Vartiosaareen, Kivinokkaan, Taliin, Malmin lentokentälle, Mäntymäelle ja Laaksoon. Rakentamispaikkoja ehdotettiin paljon myös isojen sisääntuloväylien varsille Kehä I:ltä keskustaan asti . Ajatus kaupunkibulevardeista-näyttää olevan vastaajien mielestä hyvä idea (kts. sivun 10 kuva). Vastaajilla oli, tietenkin, erilaisia näkemyksiä alueiden tulevaisuudesta. Esimerkiksi Vartiosaarta ja Kivinokkaa jotkut ehdottivat asuinrakentamispaikoiksi, kun taas toisien mielestä ne olivat ainutlaatuisia virkistysalueita.

Toiseksi eniten merkintöjä ainutlaatuisesta kaupunkiluonnosta

Ainutlaatuista kaupunkiluontoa on vastaajien mielestä erityisesti rantojen tuntumassa esimerkiksi Kaivopuistossa, Töölönlahdella, Kivinokassa, Vartiosaaressa ja Vuosaaressa sekä Vanhankaupungin selän ympärillä. Myös Keskuspuisto keräsi runsaasti merkintöjä luontoarvoistaan.

Kuvassa sinisellä ”Täällä on tällaisenaan ainutlaatuista kaupunkiluontoa”-merkinnät ja oranssilla ”Virkistyksellisesti tärkeä alue, mutta saisi olla laadultaan parempi”-merkinnät.

Parempia liikenneyhteyksiä

Uusista tai paremmista liikenneyhteyksistä tehtiin noin 4000 merkintää. Parempia joukkoliikenneyhteyksiä kaivattiin mm. kantakaupungin pääväylille, Kehä I:lle, Kruunuvuorenrantaan, Hakamäentielle, Teollisuuskadulle sekä Vallilan ja Pasilan välille. Autoliikenteelle toivottiin yhteyksiä varsinkin keskustan poikki Länsiväylän ja Itäväylän välille sekä Koskelan ja Munkkiniemen välille.

Parempia pyöräily-yhteyksiä esitettiin erityisesti kantakaupungin pääkaduille, kuten Mechelininkadulle, Hämeentielle ja Mäkelänkadulle sekä eri puolille kaupunkia pääväylien ja junaratojen varteen.

Kävelylle toivottiin parempia yhteyksiä keskustaan sekä mm. junaradan yli tai ali Kaisaniemessä ja Pasilassa.

Kävelykatuja ehdotettiin etupäässä ydinkeskustaan mm. Kaivokadulle ja esplanadeille sekä Kallioon ja Alppiharjuun esimerkiksi Vaasankadulle.

Vastaajat jakautuivat urbaaneihin ja tiivistyskriitikoihin

Kyselyssä haluttiin myös selvittää, millaista kaupunkia vastaajat arvostavat ja miten he suhtautuvat lisärakentamiseen. Vastaajista oli löydettävissä kaksi ryhmää: urbaanit ja tiivistyskriitikot. Urbaanit olivat selvästi sitä mieltä, että kaupunkia on hyvä tiivistää ja se luo uutta kaupunkikulttuuria. Tiivistyskriitikot suhtautuivat kaupungin tiivistämiseen varauksellisemmin ja olisivat ohjanneet lisärakentamisen muualle kuin omalle asuinalueelleen.

Lue lisää:
http://www.yleiskaava.fi/2014/kaupunkilaiset-loysivat-helsingista-tuhansia-rakentamispaikkoja/

Uudet ideat esiin 15 000 kommentista

Kyselyssä oli karttamerkinnän yhteydessä mahdollista kertoa lisää kohteesta tai esittää aivan uusi idea. Avovastauksia saatiin yhteensä 15 612 kappaletta. Niistä uusiksi ideoiksi oli merkitty 560. Vastauksista muodostui huomattavan runsas aineisto ja ideapankki.

Sisällöstä teetettiin laadullinen analyysi, jonka tuloksia voidaan kiteyttää seuraavasti:

1. Luonnolla ja virkistysympäristöillä on merkittävä rooli keskusteltaessa laadukkaasta kaupunkiasumisesta. Viihtyisään kaupunkiin liitettiin paitsi vihreys, myös urbaanit piirteet kuten elävä korttelikaupunkiympäristö ja oleilumahdollisuudet.

2. Liikkumisverkostojen kehittämistä toivottiin raide- ja vesiliikenteessä sekä kävely- ja pyöräily-yhteyksien osalta verkostokaupunki-ideoiden mukaisesti.

3. Asumisen tiivistämiseen liitettiin kahdenlaisia tavoitteita: joko tiivistä korttelikaupunkia tai tiivistä kylämäistä ympäristöä. Tiivistävää rakentamista kannatettiin lähiömäisissä ympäristöissä, pienteollisuusalueilla ja avoimilla pysäköintikentillä.

4. Toiveet verkostomaisista viheryhteyksistä ja toisaalta tiiviiksi rakennetusta puistomaisesta urbaanista ympäristöstä olivat osin ristikkäisiä. Näkökulmia yhdisti näkemys siitä, että laadukkaat viheralueet ovat merkityksellisiä hyvän ja kestävän asumisen kannalta. Näkyvä peruskallio edusti kaupunkiasujille kestävää ympäristöä ja jatkuvuutta.

5. Palveluihin ja tiivistämiseen liittyi kaksisuuntainen päätelmä: toisaalta kivijalkapalvelut kuuluvat luonnollisena osana tiiviiseen kaupunkirakenteeseen ja toisaalta tiivis rakentaminen mahdollistaa kivijalkapalvelujen säilymisen alueella.

6. Työpaikoista puhuessaan useimmat vastaajat ottivat esille työpaikkoja ja asumista sekoittavat ratkaisut.

Tutustu avovastausten analyysiraporttiin:
Kopomaa: ”Hetki suunnittelijana” – Kaupunkilaisten huomioita ja tarkennuksia Helsingin tulevaisuudesta karttakyselyssä.

Hetki suunnittelijana -pajojen viesti

"Aikaa olisi voinut olla enemmän. Hauska tapahtuma ja hyödyllinen jos ideoita ja ajatuksia oikeasti viedään eteenpäin."

"Työpajoissa oli erittäin hyvä henki ja monilla ryhmillä oli oikeasti innostavia uusia ajatuksia omien kaupunginosiensa kehittämiseksi."
Heikki Salmikivi, Ksv/ yleiskaavoittaja

"Ryhmän ihmiset olivat tiimityötaitoisia ja työskentely idean kanssa sujuikin hyvin kun ensin oltiin jaettu yhteisesti pelkoja, hyviä asioita ja unelmia. Lopputuloksesta tuli mielestäni parempi kuin kukaan olisi yksin saanut aikaan."

"Nostan hattua paikalle tulijoille! Paneutuminen myös näihin suurempiin kokonaisuuksiin oli ryhmäläisilläni hyvin hanskassa!"
Christiina Suomi/Ksv, yleiskaavoittaja

" Asukkaiden pitäisi nähdä, että ideoita tosiasiallisesti siirtyy kaupunkisuunnitteluun – se motivoisi osallistumaan. Yllättävän hyvin organisoitu, iloinen meininki."

" Mielenkiintoinen tapa antaa ääni kaupunkilaisille."

Kiitos keskiviikon tilaisuudesta! Se on erittäin mainio ja inspiroiva kaikin puolin!
Pirjo Tulikukka, Helkan toiminnanjohtaja

"Todella hyvät kinkerit, kiitos!"
Pauli Salorannan twiittaus

Hetki suunnittelijana -työpajat

Kevään neljässä Hetki suunnittelijana -työpajassa syntyi 250 helsinkiläisen voimin yhteensä 27 suunnitelmaa Helsingin tulevaisuudesta. Suunnitelmien sisällöstä on löydettävissä toistuvia teemoja, joiden ryhmittely on yleiskaavatyön kannalta kiinnostavaa. Suunnitelmien ajatuksia voi kiteyttää näin:

- Bulevardisointi on erittäin laajaa hyväksyntää nauttiva tapa kaupungin kasvulle.
- Juna- ja metroasemien ympäristöistä toivotaan tiiviisti rakennettuja keskuksia.
- Laajojen ja yhtenäisten viherverkostojen säilyminen koetaan erittäin tärkeäksi.
- Yritys- ja varikkoalueille ehdotetaan myös asuinrakentamista.
- (Pika)raitiovaunu- ja pyöräilyverkoston laajentamista toivotaan laajasti eri puolille kaupunkia.

Yritysalueita, asumista vai molempia?

Yleiskaavatyössä yksi tärkeä strateginen päätös liittyy yritysalueiden tulevaisuuteen. Vision linjausten mukaan alueet tulevat pitkälti säilymään elinkeinoalueina. Yritystoiminta on oleellista kaupungin taloudellisen menestyksen kannalta ja yritykset tarvitsevat tulevaisuudessakin hyvin erilaisia tiloja.

Asukaspajojen työryhmissä toistuvana teemana kuitenkin oli väljien ja rumiksikin koettujen teollisuusalueiden muuttaminen asuinkäyttöön tai vähintään nykyistä sekoittuneemmaksi kaupunkirakenteeksi. Voidaankin sanoa, että yritysalueiden tulevaisuus on asia, jossa kaupunkilaisten ja suunnittelijoiden näkemykset eroavat selvimmin toisistaan.

UUSI LÄHI-ITÄ -suunnitelmassa kaupunkibulevardiajatus innoitti myös varsin radikaaleihin ratkaisuihin. Ryhmä ehdotti Itäväylän linjauksen kääntämistä Mekaanikonkadulle ja nykyisen väylän kohdalle asuinrakentamista.

Uutta asumista bulevardien varsille

Kaupunkibulevardeiksi muutetuille moottoriväylille ehdotettiin raitiovaunuyhteyksiä ja niiden varsille sekä asemanseuduille ja väylien vieressä sijaitseville yritysalueille asuinrakentamista. Tämä oli kaikkien työpajojen yhteinen kaupunkirakenteellinen ratkaisu asuinrakentamiseen. Kaupunkibulevardiajatuksen idea oli kiteytetty hauskasti yhden ryhmän suunnitelmassa: ”kun tullaan kotiin, otetaan kengät pois ja kun tullaan kohti Helsinkiä, jätetään autot Kehä I:lle”. Kaupunkibulevardit innoittivat myös varsin radikaaleihin ratkaisuihin. Yksi ryhmä ehdotti Itäväylän linjauksen kääntämistä Mekaanikonkadulle ja nykyisen väylän kohdalle asuinrakentamista.

Rannat ja viheryhteydet tähtikohteita

Viheryhteyksien ja rantojen säilyminen virkistyskäytössä oli yhtä toistuva teema kuin kaupunkibulevardit. Suunnitelmissa ehdotettiin ennen kaikkea uusia vesiliikenneyhteyksiä kaupunginosista toisiin sekä saariin. Lähes kaikki suunnitelmien erityisen tärkeiksi katsotut tähtikohteet oli sijoitettu viheralueille. Varsinkin merellisillä viheralueilla, esimerkiksi Vanhankaupunginlahdella, nähtiin paljon käyttämätöntä virkistyspotentiaalia.

Yleiskaavan valmistelijat ovat pitäneet kevään työpajojen antia hyvänä ja olleet iloisia kaupunkilaisten panoksesta tulevaisuuden kaupungin suunnitteluun. Monelta osin asukkaat tuntuvat olevan samaa mieltä yleiskaavan Visio 2050:n ajatusten kanssa. Verkostokaupungin suunnitteluun liittyy olennaisena osana niin moottoriväyläympäristöjen muutos kuin pyrkimys verkostomaisen viheraluerakenteen vahvistamiseen.

Pajojen tulokset ovat kaikkien analysoitavissa täällä:
http://www.yleiskaava.fi/2014/pajojen-tulokset-esilla-laiturilla/

KAIKKIEN METROPOLI -suunnitelman keskeinen idea on bulevardi 2.0-konsepti: Valtaväylillä neljä kaistaa (keskelle pikaraitiotie keskellä ja autot reunoilla). Rautatieasema siirretään pohjois-Pasilan ja Käpylän väliin; Juna- ja pikaraitioliikenteen synkronisoinnilla osa pääsisäänkäyntiväylistä voidaan poistaa.

KOLMEN KESKUSTAN HELSINKI -suunnitelmassa ehdotetaan muun muassa Teollisuuskadusta kaupunkibulevardia Pasilan ja Kalasataman väliin ja kadun varrelle rakentamista ja raitiovaunu kulkemaan bulevardia pitkin. Kalasatamaa, Sörnäistä ja Hermannia ehdotetaan kytkettäväksi yhteen itäiseksi kantakaupungin keskukseksi.

SINI-VIHER-VERKKO -suunnitelman tekijöiden mielestä alueen arvokkaimmat kohdat ovat: Haltialan aarnimetsä, kaikki suot Helsingissä sekä Pitkäkoski ja Vantaanjoki. Uutta rakentamista ehdotettiin mm. nykyisten isojen liikenneväylien kohdalle ja golfkentille.

MERELLINEN LAUTTASAARI -suunnitelmassa tuotiin esille mm seuraavaa: Ei Länsiväylän varteen rakentamista; Luonnonympäristö ja meret ja rannat tärkeimpiä, erityisesti eteläranta; Rakennetun puiston varteen mahdollista sijoittaa rakentamista, ehkä Kotkavuoren kupeeseen; Merelle koko kantakaupungin kiertävä lauttayhteys.

Minkälaisen Helsingin nuoret haluavat?

"Uskomme, että nuorten osallistumisen tulee perustua hauskaan yhdessäoloon ja aktiiviseen tekemiseen. Pelkkä palautteen keruu ei riitä. Antamalla nuorille mahdollisuus suunnitella konkreettisesti, miltä heidän ihannekaupunkinsa näyttää, tuntuu ja kuulostaa, pääsee lähemmäksi nuorille tärkeitä arvoja ja valintoja."
Antti Tarvainen, Avanto Helsinki

“Ois semmonen superspora, joka menis viidessä minuutissa ympäri kaupunkia!"

”Tulee tunne, että kaupunki välittää ihmisistä, kun arkeen järjestetään pieniä juttuja, kuten keinuja bussipysäkeille”

”Ei viimeiseen asti suunniteltuja tiloja, joilla on valmis funktio, vaan kaupungin kaavat ja suunnitelmat värityskirjoja ja kaupunkilaiset värittävät sen”

“Mun mielestä Helsingin suurin ongelma on alueelliset hienouserot esimerkiks Käpylä vs. Itis”

”Vaikka osallistujat ymmärsivät, että tulevaisuuden kestävä asuminen Helsingissä on pääasiassa tiivistä kerrostaloasumista, myös muualla kuin kantakaupungissa, moni ei kuitenkaan itse halunnut asua niin. Moni koki, että asuminen Espoossa, rauhallisella omakotitaloalueella olisi unelma-asumista.”
Mirja Hämäläinen, Avanto Helsinki

“Puistoja, kauppoja, liikuntapaikkoja, vilinää, hulinaa, pulinaa ja pörinää, ihmisiä, elämää, värejä”

Kaupunkisuunnittelun Safarit

Kaupunkisuunnittelun Safarien tulokset on koottu yhteen Nuorten Helsinki -raporttiin. Yhteenvedon yhteenvetona nuorten keskeiset viestit yleiskaavoittajille ovat seuraavat:

Hyvässä kaupungissa on rauhallista ja turvallista. Esimerkiksi Malminkartanossa kaikki suunnittelivat asemanseutua uusiksi, kun he saivat tilaisuuden muuttaa minkä tahansa alueen Helsingissä. Keskusta ja muu kantakaupunki sekä kiehtovat että pelottavat nuoria.

Vihreys on voimaa: Helsingin onnistuneimpina paikkoja pidetään sellaisia, joissa luonto näkyy erityisen paljon. Esimerkiksi Viikki on onnistunut. Helsingissä on kauniita luontoalueita, mutta niihin on vaikea päästä. Viheralueet tulisi sitoa tiiviimmin osaksi kaupunkia.

Hauska, toiminnallinen ja spontaaneihin kohtaamisiin kannustava kaupunki: nykyisin puistot, kadut ja torit on tehty lähinnä läpikulkua varten, ei kohtaamisia, oleilua tai yhteistä tekemistä ajatellen.

Monipuolista urbaania elämää myös kantakaupungin ulkopuolelle niin, että kaupunginosien asukkaille kantakaupungin keskustan merkitys olisi lähes olematon.

Tiivistä, kestävää ja energiatehokasta asumista, mutta monet kuitenkin haaveilivat omakotitaloasumisesta ja isoista pihoista. Nuoret haluaisivat asua samalla alueella kuin tälläkin hetkellä. Osa nuorista profiloitui enemmän esim. malmilaisiksi kuin helsinkiläisiksi.

Kaupungissa harrastetaan liikuntaa ja urheillaan. Liikuntaa ei tarvitse eristää omiin tiloihinsa, vaan esim. Narinkkatorilla voisi olla juoksurata ja Kampin ostoskeskuksessa seinäkiipeilyä.

Helsingissä pitäisi pystyä liikkumaan käymättä keskustassa vaihtamassa kulkuvälinettä. Helsingissä liikutaan nykyisin aikuisten ehdoilla. Nuorten reitit poikkeavat aikuisten reiteistä. Yksityisautoilua halutaan vähentää, mutta toisaalta moni nuori kuvittelee omistavansa auton jossakin vaiheessa.

Kaupunginosille omat maamerkit

Viikonlopputyöpajoissa jalkauduttiin pohtimaan Siilitiellä metroaseman ympäristöjä, Pakilan tiellä omakotiasumista, Mäkeläntien varrella kaupunkibulevardi-ideaa ja Malmilla asemanseutujen kehittämistä.

Esimerkiksi Malmille ja Pakilaan kaivattiin kaupunginosan erityispiirrettä tai maamerkkejä, jotka houkuttelisivat alueelle niin muita helsinkiläisiä kuin turistejakin. Siilitien alueelle voisi rakentaa monikulttuurisen keskuksen ja Malmi olisi tunnettu kulttuuritarjonnastaan.

Nuoret haluavat nähdä urbaania, kantakaupunkimaista elämää eri puolilla Helsinkiä.

Keskustelu jatkuu 2015

Yleiskaavaluonnos esitellään kaupunki-suunnittelulautakunnalle 25.11.2014.

Sen jälkeen kun lautakunta on hyväksynyt sen jatkosuunnittelun pohjaksi, aloitetaan keskustelu kaupunkilaisten kanssa.

Yleiskaavaluonnokseen ja muuhun suunnitteluaineistoon voi tutustua mm. infokeskus Laiturilla ja eri puolella kaupunkia.

Tutustu, kysy ja kommentoi -tapahtumissa Laiturilla luonnoksesta keskustellaan pienissä paloissa (eteläinen, läntinen, pohjoinen ja itäinen) samalla tavalla kuin Hetki suunnittelijana -työpajoissa vuotta aikaisemmin.

excellent
building
alue
good
lisätä
var
tarvita
reuna
Espoo
tontti
spot
vihdintie
muutama
asuma
aika
rakentaa
bus
talo
pallo
connections
tila
kaivata
toimisto
ihminen